

Den 6. april 2011

Til retsudvalgets medlemmer

Umiddelbart før betækningsfristen for L 90, Forslag til Offentlighedslov, har Justitsministeriet i et endeligt svar på spørgsmål 153 givet en redegørelse for de retlige begrænsninger i § 24, som jeg på vegne af en gruppe undersøgende journalister gerne vil knytte en kommentar til.

Svaret på spørgsmål 153 bør læses i sammenhæng med den række svar (spørgsmål 9-53), der redegør for adgangen til aktindsigt i konkrete dokumenter. Det er vor opfattelse, at disse svar giver en større indsigt i, hvad det er, § 24 lukker af for, end de forholdsvis brede vurderinger i svaret på spørgsmål 153.

Udover denne generelle vurdering har vi flg. konkrete vurderinger:

Vedr. Adgang til en sags "faktiske grundlag" og til "faglige vurderinger i endelig form":

Adgangen til oplysning om en sags faktiske grundlag må ikke forveksles med adgang til oplysninger, der afslører magtmisbrug eller forsøg på magtmisbrug. Det står os meget klart efter at have gennemgået hvidbogens eksempelmateriale. Det fremgår også af Justitsministeriets svar på udvalgets spørgsmål 9-53 om adgang til konkrete dokumenter, hvor det dokumenteres, at adgangen til sagens faktiske grundlag ikke muliggør afsløring af, hvad der faktisk sker. Det samme gælder faglige vurderinger i endelig form, der i væsentligt omfang vil omfatte dokumenter, der allerede er til rådighed for offentligheden

Vedr. ministeren som forvaltningschef:

Mens § 24 stk. 2 klart siger, at ministerbetjening ikke gælder i sager, hvor ministeren optræder som forvaltningschef, er det vigtigt at erindre, at sådanne afgørelser i vidt omfang gælder person- og virksomhedssager, der på anden måde (tavshedspligt etc.) vil være unddraget aktindsigt.

Vedr. dokumenter fra ikke-ministerielle kilder:

Det ligger i sagens natur, at da en minister ikke har instruktionsbeføjelse over for sådanne organer (KL, kommuner, eksterne konsulenter etc.) giver adgangen til sådanne dokumenter normalt heller ikke mulighed for at afsløre magtmisbrug m.v. Derudover bør man bemærke de begrænsninger af aktindsigt i ministerbetjening, der fremgår af § 25.

Vedr. at ministeren har eller må forventes at få behov for bistand:

Der vil altid kunne argumenteres for, at en sag, der kan forventes at få stor og evt. negativ offentlig opmærksomhed, vil være noget, en minister skal eller kan forventes at blive rådgivet om fra embedsværket. Derfor ville der ikke i disse sager være behov for at forsøge at stille dem i bero.

Vi håber, at Retsudvalget vil inddrage disse vurderinger i sit arbejde og at udvalget vil afveje Justitsministeriets oplysninger i forhold til svarene på spørgsmål 9-53 vedr. adgang til konkrete dokumenter, der kan afsløre problematisk forvaltning.

Med venlig hilsen

Lars Rugaard

journalist, modtager af Cavlingprisen 1995, Krügerprisen 1994, Publicistklubbens Jubilæumspris 1994, Pressprisen 1995, bestyrelsesmedlem og hovedbestyrelsesobservatør i Dansk Journalistforbunds Kreds 2.